

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Marek HANČIN

Obor: ČJ - AJ

Název práce v českém jazyce: Mezi vesnicí a městem: Ztráta kořenů jako ústřední téma próz Jiřího Hájíčka.

Název práce v anglickém jazyce: Between Village and City: Uprooting as Key Topic of Jiří Hájíček's novels

Vedoucí práce: Mgr. Ina Pišová

Oponent práce: PhDr. Věra Brožová, Ph.D.

Na tři romány Jiřího Hájíčka zasazené do jihočeského prostoru (*Selský baroko, Rybí krev a Dešťová hůl*) si kritika i čtenáři už zvykli pohlížet jako na volnou trilogii. Marek Hančín v nich pro svou bakalářskou práci vymezil ústřední téma a prozkoumal ho skutečně důkladně. S potěšením konstatuji, že velké zaujetí, které je v práci patrné od samého počátku a zjevně vede i k úvahám o limitech všech tří próz, se zde přetavilo do důkladné komparativní analýzy, směřované tak, aby autor mohl tezi představenou v názvu práce dostatečně prozkoumat.

I když analytická část práce nepřímo avizuje, že tu vzhledem k hlavním postavám půjde o iniciační rozměr „středu“, tj. prostoru vesnice, autorův záběr je komplexnější a velmi případně ústí ve tři shrnující subkapitoly, zacílené k vnitřní rozporuplnosti postav/vypravěčů: ztráta kořenů jako příčina těkání mezi světy, ztráta kořenů jako sebedefiniční prvek, ztráta kořenů jako existenciální úzkost. Klíč, kterým je ambivalence vnějšího i vnitřního (tj. prožitkového) prostoru vesnice a města, tu směřuje k vnějším (politickým tlakem daným) i vnitřním traumatům protagonistů, která Hájíček rozkrývá uchopením určitého prostoru v čase atd. Hájíčkův chronotop je navíc nedílně utvářen i konstrukcí vedlejších postav (zhusta „definic“, typů), které ho zpětně pomáhají vymezovat, stabilizovat i rozkolísávat.

Snad právě tento fakt autora vedl vedle interpretačních analýz také k vizuálnímu, grafickému utřídění typologie vedlejších postav souvisejících s postavami konkrétních protagonistů zkoumaných próz, a poté k dalšímu grafickému zobecnění. Domnívám se však, že převod „jazyka“ beletrie do statického „jazyka“ exaktní vizualizace má své hranice, a otvírá tak prostor diskuse:

- je vymezení vedlejších postav, jak ho ukazuje graf (s. 39) skutečně tak jednoznačné? Je např. možné sdružit pod označení „ikonický vesničan“ v románu *Rybí krev* postavy strýce Venci, pana Tušla, pana Bertáka a v *Dešťové holi* tak označit strýce Tonda? Stačí sdružit postavy ochranného nadřízeného Honzy a spisovatele z maringotky z druhého románu pod označení „přítel z města“?
- obdobně, tentokrát bez opory grafu: na s. 32 autor, inspirován rozhlasovou recenzí

Mileny Marešové, dále rozvíjí možné archetypální východisko některých vedlejších postav trilogie (dobré duše venkova: „pohádkový dědeček“ kameník Karásek, strýc Venca, strýc Tonda). Existuje ovšem archetyp „blázen“, či „moudrý blázen“ – které postavy v Hájíčkově volné trilogii by případně mohl zastřešit a s jakou funkcí v textu? Mohla by případná nová konstelace postav výrazněji ovlivnit Vaši interpretaci některého z románů?

- práce končí otázkou, která směřuje ke čtenáři. Jak by na ni odpověděl autor?

Bakalářskou práci Marka Hančina považuji za invenční, promyšlený a příhodně strukturovaný text, podložený relevantní odbornou literaturou a orientující se rovněž v kritickém ohlasu Hájíčkových textů. Domnívám se, že by obstála i jako práce diplomní, ráda ji doporučuji k obhajobě a těším se na diskusi.

V Praze dne 2. 9. 2020

.....

Podpis